

ESEURI LA EMISIUNILE CLASICE ROMÂNEȘTI LITOGRAFIATE

Dan N. DOBRESU, AEP

Hotărându-se emiterea de noi mărci poștale cu efigia domnitorului țării, s-a ajuns la concluzia că asigurarea reușitei este posibilă schimbând metoda de imprimare. S-au obținut două oferte: una a gravorului Albert BARRE și alta a firmei „Maison Aumoitte-Stern” Paris – gravor J. DULOS (care a fost acceptată).

Din cauza întârzierilor în realizarea ofertei acceptate și presați de trecerea la noul tarif poștal ce urma să intre în vigoare la 1/13 ianuarie 1865, Direcția Generală a Telegrafelor și Poștelor – DGTP se adresează la 4 decembrie 1864 Ministerului de Finanțe cu cererea ca un prim tiraj să fie imprimat la București.

Ministerul de Finanțe, în astfel de împrejurări critice, se adresează editurilor particulare din București și primește oferte din partea editorului I.V. SOCEC (ofertă adjudecată) și a litografului G. WONNEBERG.

Îngrijorat de faptul că I.V. SOCEC tergiversa cu livrarea comenzii, Cezar LIBRECHT – directorul general al DGTP ia legătura cu G. WONNEBERG (contra-ofertant necontractat), care livrează prompt în decembrie 1864 mărci cu efigia Domnitorului CUZA.

Astfel cu mărcile CUZA 1864 / WONNEBERG – neemise și CUZA 1865 / SOCEC – circulate, începe aplicarea noului procedeu de imprimare a mărcilor clasice românești, acela al litografierii, care se menține până în anul 1872, dând naștere mărcilor cunoscute sub denumirea de: **MĂRCI CLASICE ROMÂNEȘTI LITOGRAFIATE.**

Având în vedere debutul acestei tehnologii în emisiunile poștale românești, mărcile litografiate românești au cunoscut numeroase eseuri, și anume:

1. Eseuri realizate înainte de lansarea primei emisiuni litografiate

1.1. Eseuri tipărite de firma „Maison Aumoitte-Stern”

Înainte de lansarea primei emisiuni litografiate, gravorul J. DULOS a prezentat Guvernului Român un proiect pentru noua emisiune. Tipărirea a fost realizată de firma „Maison Aumoitte-Stern” Paris. Mărcile conțin pe oval, în dreapta, semnătura DULOS.

1.1.1. Eseuri Prințul Alexandru Ioan CUZA (plansa nr. 1)

După Eduardo COHEN [1] sunt cunoscute 14 eseuri diferite, din care două de 2 PARALE, unsprezece de 5 PARALE și unul de 20 PARALE, astfel:

1. 2 PARALE negru	8. 5 PARALE albastru
2. 2 PARALE albastru deschis	9. 5 PARALE lila mat
3. 5 PARALE cafeniu gri deschis	10. 5 PARALE roșu cărmiziu
4. 5 PARALE cafeniu gălbui	11. 5 PARALE roșu
5. 5 PARALE cafeniu	12. 5 PARALE verde gălbui
6. 5 PARALE ciocolată	13. 5 PARALE verde închis
7. 5 PARALE negru	14. 20 PARALE gri măsliniu

1.1.2. Eseuri Prințul Alexandru Ioan CUZA refăcute (plansa nr. 2)

Recunoscute ușor printr-un cerc (pată albă) în partea stângă a ovalului. După Eduardo COHEN [1] sunt cunoscute 24 eseuri diferite de 5 PARALE, astfel:

Imprintate în negru pe hârtie colorată

1. 5 PARALE lila - roz	4. 5 PARALE verde închis
2. 5 PARALE galben	5. 5 PARALE albastru
3. 5 PARALE verde-galben	6. 5 PARALE gri

Imprintate pe hârtie albă

7. 5 PARALE galben	9. 5 PARALE gri
8. 5 PARALE verde închis	10. 5 PARALE carmin

Imprintate pe hârtie albă, vărgată orizontal

11. 5 PARALE gri-negru	18. 5 PARALE roșu
12. 5 PARALE albastru	19. 5 PARALE verde
13. 5 PARALE albastru închis	20. 5 PARALE verde închis
14. 5 PARALE galben	21. 5 PARALE lila
15. 5 PARALE portocaliu	22. 5 PARALE cafeniu
16. 5 PARALE cărmiziu	23. 5 PARALE cafeniu deschis
17. 5 PARALE carmin	

Imprintate pe hârtie albă, vărgată vertical

24. 5 PARALE violet

Câteva dintre aceste eseuri au supratipărit cuvântul PROBE (a se vedea partea inferioară a planșei nr. 2).

1.2. Eseuri CUZA, autor necunoscut (planșa nr. 3)

Un exemplu de astfel de eseu îl reprezintă piesa (planșa nr. 3) care a însoțit o scrisoare din 13 octombrie 1864 a Direcției Generale a Telegrafelor și Poștelor către Ministerul Finanțelor [3], [4]. Pe planșa nr. 3 sunt desenate în culori trei mărci: 20 Par., 5 Par. și 2 Par. [8].

2. Eseuri la emisiunea „CAROL CU FAVORIȚI” / 1866 (planșa nr. 4)

După Eduardo COHEN [1] sunt cunoscute 16 eseuri diferite, ale valorilor de 2 PARALE (4 eseuri), 3 PARALE (2 eseuri), 5 PARALE (5 eseuri) și 20 PARALE (5 eseuri), tipărite în negru pe hârtie colorată (11 eseuri) și pe hârtie albă (5 eseuri), astfel:

Imprintate în negru pe hârtie colorată

1. 2 PARALE lila	7. 5 PARALE galben-sulfuros
2. 2 PARALE violet	8. 5 PARALE verde
3. 2 PARALE galben	9. 20 PARALE galben
4. 3 PARALE galben-sulfuros	10. 20 PARALE albastru
5. 3 PARALE roșu-lila	11. 20 PARALE roșu-lila
6. 5 PARALE galben	

Imprintate pe hârtie albă

12. 2 PARALE galben	15. 20 PARALE roz
13. 5 PARALE galben	16. 20 PARALE roșu
14. 5 PARALE albastru	

3. Eseuri la emisiunea „CAROL CU FAVORIȚI” / 1869 (plansa nr. 5 [7])

Urmare a închiderii, în 1969, a oficiului Poștei Austrice în România, trimiterile poștale către țările străine au trecut în sarcina Poștei Române. În aceste condiții Poșta Română a considerat util să emită o emisiune de 1 Leu pentru astfel de trimiteri. Proiectul a fost abandonat. Desenul este inspirat de cel al emisiunii din 1866, în care efigia lui CAROL este cu privirea spre stânga, cu care acesta se aseamnă mult.

1. 1 Leu roz

4. Eseuri la emisiunea „CAROL CU BARBĂ” / 1870 (plansa nr. 6 [7])

În 1870 s-a reluat ideea de a emite un timbru de 1 Leu. Un nou proiect, foarte asemănător celui din 1869, a fost executat, în care efigia lui CAROL este cu privirea spre dreapta și el poartă barbă în loc de favoriți. Și de această dată proiectul a fost abandonat.

1. 1 Leu cafeniu

G. MATHEESCU – Sinaia [5] arată, pe baza unei informații primite din partea fostului Director al Poștelor – G. CANTACUZINO, că câteva exemplare ale acestui eseu au fost utilizate pentru a franca câteva scrisori expediate în 1870 de Prințul CAROL I, adresate familiei sale din Germania. Această informație nu a fost confirmată până în prezent.

5. Eseuri la emisiunea „CAROL CU BARBĂ – 50 BANI ultramarin lăptos (fără nucleul central și fără gumă)” / 1872 (plansa nr. 7)

După Eduardo COHEN [2] sunt cunoscute 7 tipuri ale proiectului cadru al mărcii de 50 BANI ultramarin lăptos (fără nucleul central și fără gumă). Sorin PANTIȘ este posesorul unui bloc privind acest eseu (plansa nr. 8).

Bibliografie:

1. Eduardo COHEN – Contributions à l'étude des essais des timbre-poste de Roumanie, Lisabona, 1945
2. Eduardo COHEN – Romania: an unknown essay of the 1872 issue; Essay-Proofs Journal nr. 18/1961
3. Valerian TEBEICA – Primele mărci poștale românești 1858 – 1865. Editura Meridiane, București, 1962
4. L.N. CRISTEA – A Romanian Postal Document found in France, RPS vpl. VII. No. 3, 1983
5. G. MATHEESCU – Eseuri, Filatelia pentru toți, 23, 1933
6. Kiriac DRAGOMIR – Mărcile poștale românești litografiate în perioada 1865 – 1872, București, 1971, 45 pag.
7. * * * - Web site <http://www.romaniastamps.com>
8. Fritz HEIMBUCHLER – Romania, Principality of Wallachia 1820 – 1862, United Principalities 1862 – 1872, Munchen 2002, 360 pag.

0. ESSAYS AT OPENING LITHOGRAPHED CLASSICAL ROMANIAN STAMPS

At the opening of the first lithographed classical Romanian issue, engraver J. DULOZ presents to the Romanian Government a project for a new stamp. It could not be established whether he was asked to do so by the Government or whether it was his own initiative.

Prince Alexandru Ioan CUZA ESSAYS

After Eduard COHEN: 14 different essays, out of which 12 of 5 PARALE

2 PARALE

No. 2
BLUE
5 PARALE

No. 4
BRUN ORANGE

No. 5
BRUN

No. 6
CHOCOLATE

No. 8
BLUE

No. 9
MAT LILAC

No. 10
RED CARMINE

No. 11
RED

No. 12
GREEN

No. 13
ALIGHT GREEN

Prince Alexandru Ioan CUZA ESSAYS redone

After Eduard COHEN: 24 different essays of 5 PARALE.

COLOURED PAPER

No. 1
LILAC ROSE

No. 6
GREY

WHITE PAPER

No. 8
DARK GREEN

WHITE PAPER, HORIZONTAL STRIPED

No. 12
BLUE

No. 14
YELLOW

No. 16
BRICK

No. 20
DARK GREEN

No. 22
BROWN

No. 18
RED

No. 23
ALIGHT BROWN

Some of those have the superscript PROBE

No. 18 superscript PROBE
RED

No. 19 superscript PROBE
GREEN

Pianşa nr. 2

Plansa nr. 3

3. CAROL WITH WHISKERS, IN CIRCLE

ESSAYS

After E. COHEN: 16 different essays of 2, 5 and 20 PARALE, printed in black onto color paper (11 essays) and white paper (5 essays).

PRINTED IN BLACK ONTO COLOR PAPER

2 PARALE / 1866

No. 2
VIOLACEOUS

5 PARALE / 1866

No. 6
YELLOW

Plansa nr. 5

Plansa nr. 6

**50 BANI – MILKY ULTRAMARINE / 1872 - CAROL with “beard”, the effigy in oval
(defective printing)**

Frame design of 50 BANI / 1872 without centerpiece

The 50 BANI without centerpiece and without gum are unfinished, unissued prints of the frame design in bluish-greenish shade. They are known in the 7 transfer types of the original stamps.

Type 2

Type 7

